

JUDr. Vilém Knoll, Ph.D.
katedra právních dějin

Posudek na diplomovou práci

**Jakub Hablovič, *Právní úprava uprchlictví v ČSR do roku 1939,*
Plzeň 2014, 60 s.**

Předloženou práci autor rozdělil do patnácti částí, včetně úvodu, metodologie, závěru, cizojazyčného shrnutí a seznamu použitých pramenů a literatury. Hlavní část pak tvoří deset kapitol, dále většinou dělených na podkapitoly. Postupně pojednávají o pojmu uprchlík, o problematice uprchlictví v letech 1918 až 1937, o zákonu o pobytu cizinců a další související legislativě, o problematice uprchlictví v ČSR v roce 1938 (včetně mezinárodního aspektu), o mnichovské dohodě a souvisejícím postupu Německa, o uprchlících v tzv. Druhé republice, o související dobové legislativě, o uprchlictví v Protektorátu Čechy a Morava, o těch, kteří zůstali na podstoupených územích, a na závěr podává vyhodnocení souvisejících statistických údajů.

Rozsah práce je na samé hraně uznatelnosti – samotný její text totiž dosahuje přesně stanoveného minima 50 stran. Práce je psána čtivým slohem a přes občasné přelepy i dobrou gramatikou. Poněkud rušivě působí místy používané „viz výše“ (např. s. 15), kdy by bylo možno nahradit vazbu vhodnějšími výrazy. Přirozený tok textu je někdy narušen, což je snad důsledkem překopírování jeho částí v průběhu zpracování. Pokud jde o věcný obsah, snaží se autor (a nutno přiznat, že úspěšně) o komplexní pohled na pojednávanou problematiku.

Práce je založena vedle jiných zdrojů zejména na oficiální úřední studii Jaroslava Šímy a na rozboru příslušných právních pramenů. Jejím přínosem je vedle souhrnného pohledu na zpracovávanou problematiku vnesení právního pohledu na

věc. Některé zajímavé problémy jsou v práci jen nařknuty – například zmínka o finančním fondu londýnského starosty (s. 35). V případě zmiňovaného vyloučení Židů z pomoci Ústavu (s. 37) není v práci objasněno, na čem bylo založeno. Vyplývalo to z příslušného vládního nařízení, jednacího řádu či z jiného předpisu? Kdo byl v tomto případě za Žida považován? Týkalo se to každého Žida, nebo jen těch, kterým pomoc již záchytná síť ŽNO pomoc poskytovala? Z textu není jasné, proč horské a lesnaté hranice autor považuje za vhodné pro nenápadný legální přechod (s. 11). V několika případech autor chybně označuje zákon termínem norma (s. 17).

Je škoda, že se autor blíže nepokusil postihnout fungování některého z uprchlických středisek, respektive ubytoven. Nabízejí se tu otázky, jaký byl jejich domácí řád, jak byla ustanovována a jak fungovala jejich samospráva apod. Je však otázkou, zda k tomu existují relevantní archivní prameny.

Užité zdroje – prameny i literatura – jsou odpovídající a je na ně v textu řádně odkazováno. Vytknout je v této souvislosti snad jen bylo možno nevyužití existujících archivních materiálů. Tento nedostatek je však snad kompenzován využitím již zmíněné zásadní oficiální úřední studie J. Šímy. U citací parlamentních projevů, které vhodně oživují text, by bylo dobré uvádět také jméno vystupujícího a jeho politickou příslušnost, což autor činí jen v některých případech. Pokud jde o závěrečný přehled pramenů a literatury, není v některých případech uveden rozsah textů (např. opakovaně u pasáží ze studie J. Šímy, a u E. Čapkové – s. 55 a 56) a poslední tři tituly nejsou zařazeny na příslušné místo v abecedním pořádku (s. 60). Je nutno také upozornit, že Dr. Tauchen se jmenuje Jaromír a nikoliv Vladimír, jak je na mnoha místech práce vytrvale opakováno.

Poznámkový aparát užitý v práci je odpovídající – 108 poznámek pod čarou na 50 stran textu, k čemuž je nutno připočíst časté odkazy na právní předpisy učiněné standardním způsobem přímo v textu (i když ne vždy systematicky – viz např. s. 17, pozn. č. 27, s. 24, pozn. č. 42 či s. 39, pozn. č. 83).

Práci je možno považovat za výstup projektu SGS-2012-054 „Právní skutečnosti nacistické okupace a jejích důsledků“, který však původně nebyl plánován. O to cennější je. Autor vystupoval v rámci projektu velmi aktivně, čehož

důkazem je, že některé části práce byly již prezentovány na vědeckých konferencích¹ a následně i publikovány.² I to svědčí o její kvalitě.

Práci přes uvedené připomínky, které je nutno považovat za marginálního rázu, připouštím k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby navrhuji hodnotit známkou výborně.

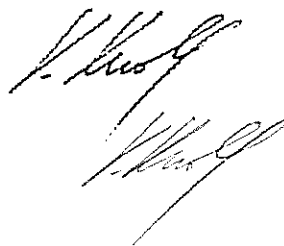
Témata k obhajobě:

Ústav pro péči o uprchlíky.

Uprchlíci německé národnosti.

Plzeň 10. května 2014

3

---

¹ Vedle vědeckých konferencí se zúčastnil i česko-slovenské soutěže studentských prací v roce 2013 na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

² HABLOVIČ, Jakub. *Legislativa na téma uprchlictví ve Druhé republice*. In: TAUCHEN, Jaromír, SCHELLE, Karel. Eds. *Češi a Němci v meziválečném Československu*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2013, s. 84–91; HABLOVIČ, Jakub. *Uprchlíctví mezi Mnichovem a březnem 1939*. In: TAUCHEN, Jaromír. SCHELLE, Karel. Eds. *Odkaz německého národního socialismu ve třicátých letech v Československu a ve státech střední Evropy*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2013, s. 60-66.